

rastopaikkain osoittamisesta, jonka komitean jäseniksi valittiin herrat Castrén, Elving, L. Krogius, Lindberg, Lindfors, Norrmén ja Paloheimo sekä insinööri C. Enckell.

2. Kiinteän omaisuuden hankintaa ja kaupungille kuuluvan tuollaisen omaisuuden luovutusta koskevat asiat.

Kirjelmässä huhtikuun 1 päivästä lähetti maistraatti kaupunginvaltuustolle jäljennöksenä k. senaatin helmikuun 23 päivänä tekemän päätöksen merkinnän tekemisestä maakirjaan ja maarekisteriin Helsingin pitäjän Kottbyn kylän Kottbyn verotalon puolikkaan sekä Pikkuhuopalahden kylän Hindersnäsini eli Meilänsin yksinäisen verotalon ja Greijuksen kruunutilan ynnä siihen kuuluvan Stenbackan tiluksen siirtämisestä hallinnollisessa, kameraaliossa, kirkollisessa ja oikeudellisessa suhteessa Helsingin kaupunkiin. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ ilmoittaa päätöksen rahatoimikamarin tiedoksi.

Maakirjaan ja maarekisteriin tehtävä merkintä Kottbyn y. m. alueiden yhdistämisestä Helsingin kaupunkiin.

Kirjelmässä ²⁾ marraskuun 13 päivästä mainitsi kasvatuslautakunta, että Lohjan pitäjän Outamon ja Varolan talojen omistaja oli mainituilta tiloilta Helsingin kaupungin halkokomitealle myynyt kasvavaa nuorta metsää 300,000 markan arvosta ja aikoi lohkoa talot sekä sittemmin myydä uudet tilukset, minkä johdosta oli syytä peljätä häiritsevää taajaa asutusta syntyvän Outamosta erilleen murretun, kaupungin omistaman Toivoniemen tiluksen läheisyyteen, jolla tiluksella sijaitisi kaupungin kasvatuslaitos. Lautakunta oli sitä mieltä, että Toivoniemen viereltä olisi hankittava kaupungille alue, jotta saataisiin laitoksen ympäristö rauhoitetuksi, eritoten kun siten saataisiin mullanottopaikka, jommoinen tarvittiin tilan puutarhanhoitoa varten, minkä ohessa Finbyn pitäjän Sjötorpin tilalle vuokrahuoneistoihin sijoitetun ruotsinkielisen tyttöjen kasvatuslaitoksen vastedes voisi muuttaa tänne. Rahatoimikamari puolsi molempain talojen ostoa, m. m. koska kaupunki siten saisi sopivia metsämaita halkotarpeensa tyydyttämiseksi. Maatilan ja eritoten viljeltyjen maiden vastaiseen käyttöön nähden kamari huomautti, että vakavarainen ostaja jo oli ilmoittautunut ostamaan ne alueet, joita kaupunki ei tarvitsisi. Maanviljelyskalujen nykyisiin korkeisiin hintoihin nähden olisi kuitenkin, siinä tapauksessa että kaupunki osti nämä talot, niiden viljelysmaat, sikäli kuin niitä ei käytetty kaupungin tarpeisiin, aluksi annettava vuokralle, ja oli halullisten henkilöiden kanssa jo ryhdytty alustaviin keskusteluihin tästä. Säännöllisen hintatason jälleen palauduttua

Lohjan pitäjän Outamon ja Varolan maatilan osto.

¹⁾ Valt. pöytäk. 2. 5. 3 §. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 60.

voitaisiin kysymys maatilain vastaisesta käytöstä ottaa lopullisesti ratkaistavaksi. Tarkoituksina, joihin maatilain osia voitaisiin käyttää, mainittiin toinen tyttöjen kasvatuslaitos, kansakoulunoppilaiden, ehdollisesti aikuisten naisten kesäsiirtolat sekä maanviljelyssiirtolat kasvatuslaitoksista päässeille hoidokeille. Rahatoimikamari ehdotti, että kaupunginvaltuusto lisätyin luvuin päättäisi:

tehdyn tarjouksen hyväksymällä 600,000 markan hinnasta Helsingin kaupungille ostaa Lohjan pitäjässä sijaitsevat Outamon ja Varolan maatilat kasvavine metsineen ja valmiine rakennuksineen;

1916 vuoden velkakirjalainasta osottaa ostoon tarvittavat varat, lainhuudatus- y. m. s. kuluineen enintään 607,000 markkaa; sekä antaa varsinaisen kaupunginvaltuuston tehtäväksi ryhtyä tästä päätöksestä johtuviin täytäntöönpanotoimiin.

Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ maistraatilta anoa valittavaksi lisättyjä valtuusmiehiä ratkaiseman tätä asiaa, joka siten siirtyi vuoteen 1917.

Maan lunastaminen Nickbyn mielisairaalan raitiotietä varten.

Kirjelmässä ²⁾ lokakuun 12 päivältä esitti rahatoimikamari, että Nickbyn aseman ja mielisairaala-alueella olevan rakennuspaikan välille rakennettu hevosraitiotie edelleen pysytettäisiin, koska sen käyttäminen oli taloudellisesti edullisempaa kuin kuormain vedättäminen hevosilla. Raitiotien pysyttämiseksi oli kuitenkin lunastettava rataa varten tarpeellinen maa, kaikkiaan 6.117 m². Maan omistajat olivat sitoutuneet luovuttamaan sen osin 1 markan ja osin 75 pennin hinnasta m²:ltä, joten kustannuksia tästä olisi Smk 5,357:50, paitsi lainhuudatuskuluja. Kamari ehdotti, että kaupunginvaltuusto lisätyin luvuin päättäisi 5,600 markan hinnasta ostaa sen maakaistaleen, mihin Porvoon radan Nickbyn aseman ja Sipoossa olevan kunnallisen mielisairaalan välinen raitiotie oli rakennettu.

Valtuusto päätti ³⁾ maistraatilta anoa valittavaksi lisättyjä kaupunginvaltuusmiehiä käsittelemään mainittua maanhankintakysymystä. Menosääntöön oli kuitenkin sekalaisia menoja kaupungin taloista ja maatiloista nimisen erän kohdalle tätä tarkoitusta varten merkittävä 5,600 markan määräraha.

Alueen maksuton luovutus Tuusulaan rakennettavaa tuberkulosisairaala varten.

Sittenkuin kaupunginvaltuusto oli joulukuun 14 päivänä 1915 päättänyt k. senaatilta anoa, että eräs Tuusulan pitäjän Ruotsinkylän Vävarsin sotilasvirkataloon kuuluva, 49.891 ha:n laajuinen alue maksutta luovutettaisiin kaupungille tuberkulosisairaalan paikaksi, ilmoitti maistraatti kirjelmässä toukokuun 13 päivältä k. senaatin huhtikuun 18 päivänä myöntyneen mainittuun anomukseen,

¹⁾ Valt. pöytäk. 29. 12. 6 §. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 49. — ³⁾ Valt. pöytäk. 29. 12. 5 §.

sillä ehdolla että kaupunki, niin kauan kuin nykyistä vuokratuottoa kestävä, virkatalon vuokraajalle suorittaa hänen vaatimansa 100 markkaa vuodessa korvaukseksi käyttöoikeuden vähenemisestä; että alueen halki kulkevien, väestön käyttämiin kahden tien sijaan teetetään uudet yhtä hyvät tiet vastaisen sairaala-alueen ulkopuolelle; sekä että alueella kasvavaa metsää ei saa käyttää siihen hankkimatta metsähallituksen lähempää ohjetta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ edellä mainitut valtion paneemat luovutusehdot, ja oli rahatoimikamarille ilmoitettava päätöksestä niihin toimenpiteisiin ryhtymiseksi, joita alueen ottamiseksi kaupungin haltuun saattoi olla tarpeen.

Kirjelmässä ²⁾ joulukuun 23 päivältä 1915 mainitsi rahatoimikamari, että kaupunginasemakaavan mukaan Lapinlahdenkadun tontin n:o 21, osoite n:o 10, käsittämäin maakappalten vuokraus oli päätynyt syyskuun 2 päivänä 1907, minkätähden oli herännyt kysymys, eikö kaupunginviranomaisten puolelta olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin vuokraajan häätämiseksi vuokratontilta tai ainakin muutoksen aikaansaamiseksi sen hallintaoikeuteen. Maistraatti oli vuonna 1857 myöntänyt yhtiölle, joka sittemmin oli uudesti muodostettu aktiebolaget arbetarbostäderna å villan Lugnet nimiseksi osakeyhtiöksi, vuokraoikeuden kahteen, yhteensä 15,000 neliökynnärään laajuiseen maakappaleeseen viideksikymmeneksi vuodeksi, kun taas kuvernööri ja k. senaatti olivat yhtiölle myöntäneet hallintaoikeuden mainittuihin maakappaleihin vuokraoikeuden päätyttyäkin, „niin kauan kuin siinä olevia vuokra-asuntoja kunnollisesti käytetään nykyiseen tarkoitukseensa ja pidetään paikkakunnan tarpeita vastaavassa kunnossa“. Vuokra määrättiin 0,393 tynnyriksi rukiita verohinnan mukaan. Terveystieteiden lautakunnan toimittamasta katselmuksesta oli käynyt selville, että työväenasuntoja ei ollut hoidettu sillä tavoin kuin tonttia luovutettaessa oli määrätty pysyvän hallintaoikeuden nauttimisen ehdoksi, mutta tämä seikka ei näyttänyt antavan pätevää tukea hallintaoikeuden lakkauttamista tarkoittavalle vaatimukselle. Ilmeistä oli, ettei yhtiön hallintaoikeus syyskuun 2 päivästä 1907 lähtien perustunut sopimussuhteeseen, jossa molempain asianosaisten, kaupungin vuokranantajana ja yhtiön vuokranottajana, tahto ilmenisi sopimuksesta, vaan että tämä hallintaoikeus perustui yksinomaan hallinnollisten viranomaisten toimenpiteisiin. Mitä erittäin tuli siihen tontin osaan, joka vasta maistraatin syyskuun 2 päivänä 1857 tekemän päätöksen nojalla luovutettiin vuokralle ja oli $\frac{2}{3}$ koko tontista, näytti sitä enemmän loukatun kaupungin oikeutta käyttää maataan lain sää-

Korttelissa n:o 168 Lapinlahdenkadun varrella sijaitsevan tontin n:o 21, osoite n:o 10, hallintaoikeus.

¹⁾ Valt. pöytäk. 30. 5. 3 §. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 6.

tämäin rajain sisällä, kun mainittu päätös jo oli saavuttanut lainvoiman. Vaikka yhtiön toiminta alkuaan olikin tarkoittanut poistaa vallinnutta tuntuvaa riittävään ja terveellisten työväenasuntojen puutetta, kävi syyllä epäileminen, eikö yhtiön toiminnan tarkoitus nykyoloissa ollut kadottanut merkitystään. Huojennuksia, jotka kuusi vuosikymmentä takaperin näyttivät oikeutetuilta, ei enää käynyt pitäminen oikeuden ja kohtuuden mukaisina. Yhtiön ylipäätään epäajanmukaisten työväenasuntojen tarpeellisuus ei enää ollut yhtä tuntuva kuin oli laita yhtiötä perustettaessa. Sekin seikka, että yhtiö edelleen maksoi vuosivuokraa, joka rahaksi muunnettuna oli tuskin kymmentä markkaa, suhtautui luonnottomasti siihen voittoon, jonka yhtiö epäilemättä sai yrityksestään ja joka alun pitäenkin lienee ollut sangen runsas.

Siihen nähden että oli epätietoista, miten vaatimus yhtiön häätämisestä oikeudessa päättyisi, oli rahatoimikamari ryhtynyt yhtiön kanssa keskusteluihin aikaansaadakseen sopimuksen määrävuoisesta vuokrakaudesta. Semmoisen sopimuksen avulla pääsisi kaupunki verraten lyhyen ajan kuluttua jälleen maan omistajaksi. Keskustelut olivat antaneet tulokseksi seuraavan sopimuksen, joka oli tehty, edellyttäen kaupunginvaltuuston sen hyväksyvän:

- a) Vuokrakausi päättyy kesäkuun 1 päivänä 1936.
- b) Vuokramaksu pysyy ennallaan.
- c) Tontilla ennestään olevia tai sinne vastedes teetettäviä rakennuksia saa käyttää ainoastaan työväenasuntoina tai tarpeellisina talous- ja ulkokuoneina. Ellei näitä rakennuksia vuokrakauden kuluessa käytetä mainitulla tavalla, jöten yhtiön liikkeen tarkoitus muuttuu, taikka myös jos mainittu liike kokonaan lopetetaan, on yhtiö paikalla menettänyt vuokraoikeutensa.
- d) Viimeistään kuukauden kuluessa vuokran lakkaamisesta on vuokraaja velvollinen omalla kustannuksellaan purkamaan ja tilukselta poistamaan kaikki huoneukset ja rakennukset, jota vastoin aidat ja istutukset pysytetään ja joutuvat korvauksetta kaupungin omiksi. Maahan käyttämistään muista kuluista ei vuokraaja myöskään ole oikeutettu saamaan korvausta.
- e) Vuokraajalla on oikeus luovuttaa vuokra toiselle ainoastaan rahatoimikamarilta luvan hankittuaan, jota vastoin ei vuokraaja minkään syyn varjolla saa toiselle rakennutettavaksi eikä muuhun tarkoitukseen luovuttaa mitään osaa tontista.
- f) Vuokraajan velvollisuutena on tonttiin rajoittuvain katujen ja jalkakäytävään kunnossa- ja puhtaanapito, jota vastoin niiden uudistus on kaupungin velvollisuutena.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ sopimuksen, minkä ohessa terveydenhoitolautakunta sai toimekseen katsoa, että asunnot pantiin asianmukaiseen kuntoon ja pidettiin kunnossa.

Sen johdosta että rahatoimikamari oli 1917 vuoden budjettia käsiteltäessä saanut toimekseen antaa lausunnon, olisiko syytä myydä korttelissa n:o 48 Kasarminkadun varrella oleva talo, osoite n:o 21 ²⁾, oli kamari vaatinut lausuntoa sekä tyttöjen ammattikoulun että suomenkielisten kansakoulujen johtokunnalta. Molemmat johtokunnat lausuiivat käsityksensä, että tontti olisi pysytettävä kaupungin omana ja käytettävä jonkin kunnallisen laitoksen paikaksi, johon käsitykseen rahatoimikamarikin yhtyi. Esimerkiksi mainittiin, että tontin voi käyttää teknillisten laitosten laajennettujen huoneistojen, kaupunginkirjaston haaraosaston t. m. s. paikaksi. Kaupungilla ei ollut tässä eikä viereisissä kaupunginosissa muita vastaisiin tarkoituksiin käytettäviä tontteja. Nykyään oli tontilla sijaitseva koulutalo luovutettu majoitustarkoituksiin. Näin ollen rahatoimikamari kirjelmässä toukokuun 18 päivältä esitti kaupunginvaltuuston päätettäväksi, että kysymys puheenalaisen tontin ja talon myymisestä ei aiheuttaisi toimenpidettä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾ tämän esityksen.

Rahatoimikamarille osotetussa kirjelmässä oli kone- ja silta-rakennusosakeyhtiö anonut, että Vallilan kortteli n:o 555 vuokrat-
 taisiin yhtiölle ja yhtiö oikeutettaisiin rakennuttamaan kortteli
 pääasiallisesti kirjelmän oheisten luonnospiirustusten mukaisesti
 sekä, korttelin tultua otetuksi vahvistettuun kaupunginasemakaa-
 vaan, lunastamaan se omakseen.

Tähän myöntyen päätti ⁴⁾ kaupunginvaltuusto:

Vallilan korttelin n:o 555 tontit erotettaviksi kaupunginvaltuuston helmikuun 8 päivänä 1916 Vallilan alueelle vahvistaman rakennusjärjestyksen ja alueelle samanaikaisesti vahvistetun tontinjoituskaavan alaisuudesta;

valtuuttaa rahatoimikamarin, sittenkuin mainittu kortteli on järjestetty sen ulkolaidasta erottamalla noin neljän metrin levyinen kaistale, kone- ja siltarakennusosakeyhtiölle vuokraamaan korttelin sinne pääasiallisesti yhtiön kirjelmän oheisten luonnospiirustusten mukaisesti teetettävään työväenasuntojen paikaksi vuotuisesta 1 markan vuokrasta neliömetriltä ja velvoittamalla yhtiön ottamaan huolekseen sekä kadun kunnossapidon, niin kauan kuin kaupunki itse ei halua sitä maksusta toimittaa, että myös edellä mainitun, korttelista erilleen murretun alueen hoidon, kunnes kaupunki

Kysymys Kasarminkadun talon n:o 21 myynnistä.

Kone- ja siltarakennusosakeyhtiön työväenasunnot Vallilan korttelissa n:o 555.

¹⁾ Valt. pöytäk. 8. 2. 11 §. — ²⁾ Ks. 1915 vuod. kert. siv. 123. — ³⁾ Valt. pöytäk. 30. 5. 10 §. — ⁴⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 56; valt. pöytäk. 21. 11. 12 §.

sen ottaa huostaansa, samoin kuin vuokrakauden kuluessa täydellisesti rakennuttamaan korttelin annetun suunnitelman mukaisesti siten, että vähintään puolet aiotusta rakennusryhmästä on valmistunut kahden ensimmäisen vuoden kuluessa, sekä oikeuttamalla yhtiön edellä mainituin edellytyksin ei ainoastaan nauttimaan vuokravapautta, vaan myös vuokrakauden päättyessä, sittenkuin kortteli on otettu kaupunginasemakaavaan, lunastamaan sen omakseen 20 markan hinnasta neliömetriltä lukien; sekä

antaa rahatoimikamarin tehtäväksi ryhtyä toimiin Vallilan alueen jaotuskaavan järjestämiseksi, jotta puheena oleva kortteli ympäristöineen voidaan ottaa vahvistettuun kaupunginasemakaavaan, ja uuden alueen kuntoonpanettamiseksi pienten erillisten asuinrakennusten paikaksi.

Korttelin n:o
292 viereisen
vesialueen lu-
nastus.

Rahatoimikamarilta oli kone- ja siltarakennusosakeyhtiö anoinut saada lunastaa Sörnäsin rantatien viereisen, yhtiölle kuuluvan tehdaskorttelin n:o 292 länsipuolella sijaitsevan vesialueen. Rahatoimikamarin maaliskuun 19 päivänä tekemän ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti 1):

että, edellyttäen tarpeellisen kaupunginasemakaavanmuutoksen saavuttavan hyväksymisen, kone- ja siltarakennusosakeyhtiölle myydään kohta yhtiön omistaman tehdaskorttelin n:o 292 länsipuolella Sörnäsin rantatiehen rajoittuva noin 18,580 neliömetrin laajuinen, tarkoitusta varten laaditussa asemapiirustuksessa kuviolla A—B—C—D osoitettu vesialue 10 markasta neliömetri ja muutoin seuraavin ehdoin:

että ala A—B rakennetaan rantasillaksi;

että ala B—C varustetaan kivireunustuksella siten, ettei kaupungille rajakkaista satama-alueita syventäessään siitä koidu eri kustannusta:

että kivireunustus on oleva rakennettu kaupunginviranomaisen määräämän ajan kuluessa, kun taas yhtiön on heti aloitettava laiturityö ja suoritettava se viiden vuoden kuluessa marraskuun 17 päivästä 1915 lukien;

että puheena oleva luovutus ei saa estää kaupunkia toimittamasta vesialueen täyttämistä rajaviivan B—C ulkopuolella eikä yhtiö sentähden ole oikeutettu vaatimaan ainiaaksi käytettäväkseen mainittuun rajaan tehtävää kivireunustusta alusten kytkypaikana;

että yhtiö alueen käyttöön nähden alistuu kaupungin satamajärjestyksen ja liikennetaksan määräyksiin;

että vesialueen lunastus ei oikeuta yhtiötä käyttämään rajak-

1) Valt. pöytäk. 28. 3. 5 §.

kaista vesialuetta eikä vähentämään kaupungin oikeutta mielin määrin käyttää sitä; sekä

että yhtiö alueen aitaamiseen ja rakentamiseen nähden on niiden määräysten alainen, joita rakennusjärjestyksessä on tahi vastedes siinä säädetään.

Rahatoimikamarille annettiin toimeksi näillä ehdoilla päättää kauppa sekä määrätä, milloin ja miten kauppahinta oli suoritettava, samoin kuin tehdä esitys semmoisesta voimassa olevan kaupungin asemakaavan muuttamisesta, että myyty alue tulee yhdistetyksi kortteliin n:o 292.

Helsingin kaupungin vuonna 1899 206,000 markan hinnasta ostamaan Vuorimiehenkadun taloon ja tonttiin n:o 6 nähden oli rahatoimikamariin saapunut kaksi ostotarjousta, joista toinen tarjoitti sen korkuisen koulutalon rakennuttamista tontille, että näköala Tähtitorninmäeltä jäisi vapaaksi, ja tuottaisi kauppahintana noin 100,000 markkaa, toinen taas oli aktiebolaget Bergmansgatan n:o 11 yhtiön tekemä, jossa yhtiö tarjoutui 50,000 markasta lunastamaan omakseen sen osan tonttia, jota lännessä rajoitti tontti n:o 7, etelässä Vuorimiehenkatu 7 metrin pituudelta, pohjoisessa Tähtitorninkatu 8 metrin pituudelta ja idässä molempain tontinpäiden itäisiä päätekohtia yhdistävä suora viiva.

Rahatoimikamari puolsi jälkimäistä tarjousta. Ennen asian esittämistä kaupunginvaltuuston ratkaistavaksi oli tämä tarjous kuitenkin peruutettu. Näin ollen sai asia tältä kohden toistaiseksi raueta. ¹⁾

Asia kääntyi uuteen vaiheeseen, sittenkuin sekä ensinmainittu ostaja oli tarkistanut tarjouksensa 125,000 markaksi ja sen lisäksi tarjonnut kiinnitysoikeutta ynnä 75,000 markan määräistä korontonta velkakirjaa, jonka saisi irtisanoa, siinä tapauksessa että ehdotettua kouluhuoneistoa ei pidettäisi voimassa, että myös aktiebolaget Bergmansgatan n:o 11 oli tehnyt uuden tarjouksen. Rahatoimikamari puolsi jälkimäistä tarjousta, koska sen mukaan oli mahdollista olevissa oloissa tyydyttävästi säilyttää näköala Tähtitorninmäeltä ja järjestää mäen etelärinnettä pitkin kulkeva tie. Vaikka olisikin ollut suotavaa rajoittaa rakennettavaksi aiottu tontinosa 7—8 metriksi, ei näyttänyt olevan pantava ratkaisevaa painoa siihen, että nyt oli kysymys 9 metrin levyisestä kaistaleesta, koska pinta-ala oli vain mitättömän vähän laajentunut, mutta hinta oli kahta vertaa suurempi entistään.

Rahatoimikamari sentähden kirjelmässä huhtikuun 27 päivästä ²⁾ esitti kaupunginvaltuuston päätettäväksi:

¹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 9; valt. pöytäk. 11. 4. 10 §. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 22.

Vuorimiehenkadun talon ja tontin n:o 6 myynti.

että byggnadsaktiebolaget Bergmansgatan n:o 11 yhtiölle myydään rajakkaiseen tonttiin n:o 7 yhdistettäväksi se korttelissa n:o 100 b sijaitsevan Vuorimiehenkadun tontin n:o 6 osa, jota lännessä rajoittaa tontti n:o 7, etelässä Vuorimiehenkatu 9 metrin pituudelta, pohjoisessa Tähtitorninkatu niinikään 9 metrin pituudelta ja idässä molempien viimeksi mainittujen sivujen itäpuolisia pääte-pisteitä yhdistävä suora viiva seuraavilla ehdoilla:

- 1) kauppahinta, 100,000 markkaa, maksetaan kaupunginkassa-
aan kauppaa päätettäessä;
- 2) ostaja saa tontinosan haltuunsa ensi kesäkuun 1 päivänä;
- 3) tontinosalla sijaitseva rakennus tulee ostajan omaksi;
- 4) ostaja sitoutuu alistamaan julkisivupiirustukset rahatoimi-
kamarin tarkastettaviksi ja hyväksyttäväksi;

että Vuorimiehenkadun tontin n:o 6 jäljellä oleva osa yhdistetään Tähtitorninmäen istutuksiin ja tontilla olevat rakennukset poistetaan; sekä

että rahatoimikamari saa toimekseen laadituttaa ja kaupunginvaltuustolle lähettää ehdotuksen tästä johtuvaksi kaupungin-
asemakaavan muutokseksi ynnä muiksi edellä mainitusta päätök-
sestä aiheutuviksi toimenpiteiksi.

Tämän esityksen kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾, ja oli pu-
heenalainen tuloerä tileihin merkittävä tontinlunastusten kohdalle.

Teollisuuden
keskuslabora-
toirin tontti.

Rahatoimikamarissa oli ollut käsiteltävänä kysymys, eikö kau-
pungin olisi kannatettava suunniteltua teollisuuskoetoiminnan kes-
kuslaboratoria luovuttamalla sille maksuton rakennustontti. Kah-
den eri tontin välillä valittaessa oli korttelissa n:o 447 sijaitseva
Töölönkadun tontti n:o 16 näyttänyt sopivalta, ja kamari ehdotti
kirjelmässä huhtikuun 20 päivältä, että kaupunginvaltuusto päät-
täisi luovuttaa tämän 1,483.294 m²:n laajuisen tontin aktiebolaget
Centrallaboratorium — Keskuslaboratorio osakeyhtiölle seura-
villa ehdoilla:

että kauppahinta, 120,100 markkaa, saa olla tontin ensimmäistä
kiinnitystä vastaan korottomana lainana, niin kauan kuin siinä
pidetään voimassa keskuslaboratoria teollisuuskoetoimintaa var-
ten; sekä

että, jollei viimeksi mainittua ehtoa täytetä, tontinomistaja on
velvollinen heti kaupunginkassaan suorittamaan koko kauppahin-
nan.

Sittenkuin yhtiön väliaikainen johtokunta oli nämä ehdot hy-
väksynyt, myöntyi ³⁾ kaupunginvaltuusto niihin, pannen kuitenkin
omalta osaltaan sen lisäehdon, että kauppahinta oli erääntynyt

¹⁾ Valt. pöytäk. 2. 5. 22 §. — ²⁾ S:n 1. 8. 13 §. — ³⁾ S:n 16. 5. 8 §. —

siinäkin tapauksessa, ettei laboratorio ollut tullut toimeen kahden vuoden kuluttua sodan päättymisestä.

Kaupunginvaltuuston maaliskuun 4 päivänä 1897 tekemän päätöksen ¹⁾ johdosta oli raajarikkoisten avustamisyhdistys rahatoimikamarilta anonut lahjakirjaa korttelissa n:o 303 sijaitseville, Kallion Ensimmäisen linjan asuntontontille n:o 9 ja Toisen linjan asuntontontille n:o 10, jotka alueet oli vahvistettuun kaupunginasemakaavaan merkitty yhdeksi ainoaksi tontiksi, Toinen linja n:o 10. Lahjakirjan antamisen sijasta ehdotti rahatoimikamari kirjelmässä lokakuun 19 päivältä noudatettavaksi samanlaista menettelyä kuin vastikään kerrotussa tapauksessa sekä esitti, että kaupunginvaltuusto päättäisi luovuttaa tontin raajarikkoisten avustamisyhdistykselle seuraavin ehdoin:

Toisen linjan tontin n:o 10 luovutus raajarikkoisten avustamisyhdistykselle.

että kauppahinta, 193,000 markkaa, saa olla tontin ensimmäistä kiinnitystä vastaan korottomana lainana, niin kauan kuin yhdistys siinä pitää voimassa taloa työkouluun ja raajarikkoisten kotia varten; sekä

että, jos mainittua ehtoa ei täytetä, tontinomistaja on velvollinen heti suorittamaan koko kauppahinnan kaupunginkassaan.

Tämän ehdotuksen kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾.

Sittenkuin k. senaatti oli myöntynyt ³⁾ kaupunginvaltuuston esitykseen tehdaskorttelin n:o 176 kaupunginasemakaavanmuutoksen vahvistamisesta, sai ⁴⁾ rahatoimikamari tehtäväkseen osakeyhtiö Hietalahden laivatelakan ja konepajan kanssa laatia kauppakirjan uuteen tehdastonttiin otetusta Pursimiehenkadun osasta Smk:n 19,539:04 hintamäärälle, sillä ehdolla että yhtiö kokonaan luopui vaatimasta korvausta niistä sille kuuluvain Tokankadun tonttien osista, jotka vahvistetun kaupunginasemakaavan mukaan tarvittiin tämän kadun laajentamiseen.

Erään Pursimiehenkadun osan lunastaminen tehdastontiksi.

Bölen esikaupungin jaoituskaavan toimeenpanemiseksi oli rahatoimikamari havainnut tarpeelliseksi anoa, että kaupunginvaltuusto päättäisi:

Eräiden Bölen esikaupungin osien lunastus ja vuokralle-anto.

rouva Amalia Pasilalta lunastaa laaditussa kartassa osotetun, 4,874 m²:n laajuisen osan Bölen tiluspalstaa n:o 3 a maksamalla korvausta kerta kaikkiaan 9,000 markkaa, jotka varat suoritettaisiin valtuuston kuluvanvuotisista käyttövaroista; sekä

rouva Pasilalle vuokrata Hertankadun tontit n:ot 5 ja 14 vuotisesta 50 markan vuosimaksusta kumpaisenkin ja muutoin kaupunginvaltuuston Böleä varten vahvistamin ehdoin sekä velvoittamalla kaupungin sallimaan järjestää mainitut tontit niin, että ton-

¹⁾ Ks. 1897 vuod. kert. siv. 10. — ²⁾ Valt. pöytäk. 7. 11. 4 §. — ³⁾ Ks. tätä kert. siv. 5 ja 6. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 5. 12. 1 §.

tilla n:o 5 Hertankatua päin oleva tukimuuri saa olla paikallaan ja että tontille n:o 14 käy laittaminen metrin levyisen jalkakäytävän pitkin eteläistä tonttirajaa, sekä omalla kustannuksellaan muuttamaan viimeksi mainittuun tonttiin kuuluvan ulkokuoneen tontille.

Tähän esitykseen valtuusto myöntyi ¹⁾, ja päätti samalla antaa rahatoimikamarin toimeksi ryhtyä sen johdosta tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Eräiden Kymi-
joen putouk-
sien käyttä-
mistä koskevan
selvityksen
myynti.

Sittenkuin eräät seikkaperäiset tutkimukset sen seikan selvittämiseksi, voisiko kaupunki tyydyttää vastaista sähkövoimatarvettaan käyttämällä hyväksi eräitä Kymijoen putouksia, olivat saaneet raueta, syystä että keskustelut koskien ostosta olivat osoittautuneet tuloksettomiksi, esitti rahatoimikamari kirjelmässä lokakuun 5 päivältä, että Rökhusin ja Sjöforsin putouksia koskevan erikoiselvityksen saisi 5,000 markan hinnasta myydä A. Ahlström osakeyhtiölle. Kaupunginvaltuusto myöntyi ²⁾ tähän esitykseen.

3. *Kaupungin kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautintaoikeutta koskevat asiat.*

Vallilan huvila-
alueen laajen-
nus y. m.

Kirjelmässä ³⁾ lokakuun 11 päivältä 1915 teki rahatoimikamari ehdotuksen Vallilan huvila-alueen laajentamiseksi sekä voimassa olevan rakennusjärjestyksen ja uuden Vallilan asuntotonttien vuokrasopimuskaavakkeiden muuttamiseksi.

Ehdotetusta laajennetusta jaoitussuunnitelmasta lausui kamari, että siinä voi erottaa toisistaan kaksi osaa, vanhan ja uuden Vallilan, joiden välisenä rajana oli lounaasta koilliseen kulkeva, 22 m. leveä Sturenkatu. Vanha Vallila käsitti pääasiallisesti alkupepäisen Vallilanalueen vähäisin muutoksin ja täydennyksin. Korttelit n:ot 532 ja 533 oli siitä erotettu rautatiealueen vastaista laajennusta silmällä pitäen: kortteli n:o 534 oli vaila tonttijaoitusta ja kortteli n:o 535 oli suunniteltu avonaiseksi, istutuksilla varustetuksi paikaksi, johon laitettaisiin avara leikkikenttä. Korttelia n:o 531 oli täydennetty kymmenellä tontilla Päijänteentielle päin, jolle oli varattu tilaa tekemällä sopimus Sörnäsän puuseppäosakeyhtiön kanssa; kortteleja n:oja 542 ja 545 oli levitetty koillista, kortteleja n:oja 547—551 luodetta kohti. Aivan uusia olivat Sturenkadun varrella sijaitsevat korttelit n:ot 533 ja 582 sekä Itäisen viertotien viereiset korttelit n:ot 580 ja 581. Istutuksia oli ehdotettu korttelien n:ojen 542 ja 545 koillis- sekä korttelin n:o 547 luoteispuolelle. Katujen leveys vaihteli 22:sta (Sturenkatu) 10 metriin. Mainittujen muutosten johdosta oli 60 pientä tonttia poistunut ja

¹⁾ Valt. pöytäk. 6. 6. 5 §. — ²⁾ S:n 7. 11. 14 §. — ³⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 54 vuodelta 1915.